

Плотнікова М.Ф., к. екон. н., доцент, **Мартинчук І.В.**, к. екон. н.

*Кафедра інноваційного підприємництва та інвестиційної діяльності
Житомирський національний агроекологічний університет, м. Житомир
(mfplotnikova@gmail.com)*

Державні підходи до відродження сільських територій в Україні передбачають формування засад планомірного розвитку мережі населених пунктів на сільських територіях. Наразі заходи, які здійснювались державою щодо сільських територій, не дали бажаних наслідків і тенденція їх деградації зберігається [1]. Тому пріоритетним вбачаємо сталий розвиток територій [2], де ставка буде зроблена на гармонізацію відносин «Людина–Природа» як основа сталого розвитку людства та базису суспільно-динамічного становлення національної соціо-еколого-економічної системи. Пермакультура як підхід до проектування навколишнього простору та ведення сільського господарства базується на взаємозв'язках природних екосистем. Базовими принципами пермакультури є спостереження та взаємодія; вловлювання та накопичення енергії; отримання ефектів; саморегулювання та зворотній зв'язок; використання відновлюваних ресурсів; безвідходне виробництво; дизайн від загального до часткового; взаємодоповнення; впровадження маленьких та повільних рішень; використання біорізноманіття; ефективне використання; творче реагування на зміни. Поширення пермакультурних центрів в Австралії, Великобританії, Мексиці, Південній Америці, Новій Зеландії, Європі та Африці свідчить про глобальні тенденції цього руху. Найбільш відомим представниками пермакультури є австралійці Білл Моллісон, Девід Хольмгрен, австрієць Зепп Хольцер, Японець Масанобу Фукуока та інші. Органічне виробництво та пермакультурний дизайн як підходи, що передбачають повернення органічної біомаси та забезпечення кругообігу органічної сировини за рахунок застосування біомімікрії, ошадливих та ґрунтозберігаючих технологій, створення стійких ландшафтів є середоутворюючими умовами функціонування соціальних систем у формі лісосаду. Найбільш простим механізмом забезпечення систем пермакультурного дизайну є розвиток та практична реалізація ідеї «Родова садиба», в тому числі з позиції виробництва палива з відновлюваних джерел [3]. Реалізація програми «Родова садиба» створює механізм для добровільного заселення сільських територій, освоєння людьми земель проблемних для країни. Організація Родових поселень як динамічних соціально-економічних та екологічних систем є основою забезпечення стійкого сільського розвитку, зокрема в контексті відродження зникаючих та таких, що вже зникли сіл України. Позитивним наслідком став системний приїзд волонтерів з країн Західної Європи (Балтії, Швеції, Німеччини, Чехії, Нідерландів та ін.), США, Туреччини, Білорусії тощо, що мали на меті як фінансові, трудові, так і майнові інвестиції в розвиток сільських територій.

Список літератури.

1. Bogoyavlenska Yu., Plotnikova M., Khodakivsky E. (2010) The modern social and economic policy of Ukraine: problems of providing for and enhancing of adequate living standards and quality of life // Management theory and studies for rural business and infrastructure development, № 21 (2), P. 18–26.

2. Nitsenko V., Nyenno I., Kryukova I., Kalyna T., Plotnikova M. (2017) Business Model For A Sea Commercial Port As A Way To Reach Sustainable Development Goals // Journal Of Security And Sustainability Issues, Volume 7, Number 1, P. 155–166 URL [http://doi.org/10.9770/jssi.2017.6.4\(13\)](http://doi.org/10.9770/jssi.2017.6.4(13))

3. Васильєв М. Л., Плотнікова М. Ф. (2014) Перспективи розвитку сільських територій та Концепція «Родової садиби»: соціально-екологічний аспект // Вісник ЖНАЕУ, № 2, Т. 4, ч. II, С. 412–423.